

**SPRAWOZDANIE ZA ROK 2024
Z REALIZACJI GMINNEGO
PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE NA LATA 2021 – 2024**

**Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie
Cieszyn, kwiecień 2025 rok**

1. Podstawa prawna Programu

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz.U. 2024, poz. 424 z późn. zm.).
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. 2023, poz. 2151).
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. 2024, poz. 1283, z późn. zm.).
- 4) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2023, poz. 1870).
- 5) Uchwała Rady Miejskiej Cieszyna Nr XXIII/266/20 z dnia 26 listopada 2020 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Cieszynie na lata 2021 – 2024.
- 6) Uchwała Rady Miejskiej Cieszyna Nr LV/660/23 z dnia 30 sierpnia 2023 roku w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

2. Cel główny Programu

- 1) Celem głównym Programu było ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie i problemów z nim związanych na terenie gminy Cieszyn.
- 2) Cele szczegółowe:
 - a) Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - b) Utrzymanie na dotychczasowym poziomie dostępności oraz zwiększenie skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
 - c) Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
 - d) Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Wysokość środków na realizację Programu

Na realizację Programu przeznaczono kwotę w wysokości **226.460,57** zł, w tym na:

- 1) Realizację kompleksowego programu wsparcia kobiet i dzieci będących osobami doznającymi przemocy, w tym na prowadzenie placówki całodobowej dla ofiar przemocy domowej, kwotę w wysokości **49.239,00** zł (środki z budżetu gminy, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyina na rok 2024 – dotacja dla Powiatu Cieszyńskiego, na realizację programu i prowadzenie Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie);
- 2) Realizację programu wieloaspektowej pomocy psychologicznej i prawnej – zadanie polegające na świadczeniu usług specjalistycznych, w tym dla członków rodzin, w których występuje przemoc, realizowanego w ramach działań Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”, kwotę w wysokości **170.000,00** zł (zadanie to, nie było przeznaczone tylko dla osób dotkniętych przemocą domową, ale obejmowało swoim działaniem rodziny, w których występują problemy, w związku z różnymi uzależnieniami oraz rodziny dotknięte różnymi dysfunkcjami społecznymi, problemami wychowawczymi, które mogą mieć lub miały eskalację, w stronę relacji mających charakter przemocy domowej (środki z budżetu gminy, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyina na rok 2024);
- 3) Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania, z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Diagnostyczno-Pomocowych (jedno szkolenia specjalistyczne), kwotę **985,85** zł (środki z budżetu gminy, na zadania celowe z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyina na rok 2024);
- 4) Obsługę organizowanych zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego, kwotę **199,00** zł na zakup specjalistycznej literatury, kwotę **36,72** zł na pokrycie kosztów delegacji (środki z budżetu gminy, na zadania celowe z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz środki z budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie na rok 2024) oraz kwotę **6.000,00** zł na zakup zestawu komputerowego wraz z pakietem Office, niszczarki, telefonu stacjonarnego i telefonu komórkowego (środki z budżetu państwa).

4. Realizacja Programu

- 1) Za realizację Programu odpowiedzialny był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie oraz Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej, we współpracy z instytucjami i organizacjami wchodzącymi w skład Zespołu;
- 2) Zadania zawarte w tabeli realizowane były również, w ramach zadań i programów własnych instytucji, placówek i organizacji pozarządowych.

5. Podsumowanie Programu w okresie od 2021 do 2024 roku

Analizując poszczególne dane Programu za okres jego realizacji można zauważyć wzrastającą liczbę osób i rodzin w procedurze „Niebieskie Karty”. Wzrosła również liczba sporządzanych „Niebieskich Kart” z 66 w roku 2021 do 86 w 2024 roku. Obserwuje się również tendencję wzrostową sporządzanych Kart przez uprawnione instytucje, tj. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i oświatę o 100% w roku 2024, w porównaniu do lat poprzednich. Wzrosła też liczba powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny Grup Diagnostyczno-Pomocowych z 54 do 96, oraz liczba posiedzeń z 52 do 211. Zauważyć należy, iż zwiększyła się również na przestrzeni czterech lat, liczba skierowanych wniosków do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację rodziny z 3 skierowanych w roku 2021 do 34 w roku 2024, co wiąże się ze złożonością problemów z jakimi obecnie borykają się rodziny (głównie: uzależnienia, w tym behawioralne, niskie kompetencje wychowawcze, zaniedbania emocjonalne i rodzicielskie). Liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kształtuje się następująco: wzrost z 18 w 2021 roku do 30 spraw w 2024 roku. Pozytywnym aspektem jest fakt, iż o 100% wzrosła liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową. Wzrosła liczba osób, skazanych prawomocnym wyrokiem za stosowanie przemocy domowej.

Niepokojącym jest fakt, iż w szkołach organizowanych jest mniej niż w latach ubiegłych projektów edukacyjno-informacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych z zakresu zjawiska przemocy, liczba ta spadła z 82 zrealizowanych w 2021 roku do 37 w roku 2024.

1. Cel szczegółowy: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie		
Obszar: Profilaktyka i edukacja społeczna		
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy
1.1. Opracowanie i aktualizowanie diagnozy zjawiska przemocy na terenie gminy.	- liczba opracowanych diagnoz: 0	– Uniwersytet Śląski, – MOPS,
1.2. Organizowanie profesjonalnych szkoleń związanych z tematyką przemocy w rodzinie dla konkretnych grup odbiorców.	- liczba szkoleń: 1 szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i procedury „Niebieskie Karty” dla studentów UŚ Cieszyn - liczba uczestników: 52	– MOPS, – Zespół,
1.3. Realizowanie projektów edukacyjno-informacyjnych dla dorosłych, młodzieży, dzieci z zakresu zjawiska przemocy w rodzinie.	- liczba projektów: 37 projektów - liczba uczestników: 1599 uczniów, 985 rodziców, 150 nauczycieli SP1: 11 projektów (warsztaty, pogadanki, zajęcia profilaktyczne w ramach programu „Archipelag Skarbów”), w których wzięło udział 174 uczniów, 10 rodziców i 30 nauczycieli	– MOPS, – Zespół, – placówki oświatowe, – organizacje pozarządowe,

	SP2: 12 projektów (warsztaty profilaktyczne, prelekcje, udział w spektaklu profilaktycznym, konferencji, zajęcia profilaktyczne w ramach programu „Unplugged” i „Archipelag Skarbów”) dla 484 uczniów, 484 rodziców i 45 nauczycieli SP3: 3 projekty (zajęcia profilaktyczne w ramach programu „Archipelag Skarbów” i „Zdrowi i Emocje”, prelekcje prowadzone przez kuratora Sądu Rejonowego w Cieszynie) dla 130 uczniów SP4: 3 projekty (zajęcia profilaktyczne, prelekcje, warsztaty) w których wzięło udział 349 uczniów, 24 nauczycieli SP5: 4 projekty (zajęcia profilaktyczne, kampanie informacyjne, profilaktyczne wywiadówki) dla 20 uczniów, 491 rodziców, 51 nauczycieli SP6: 1 projekt (prelekcje) dla 134 uczniów SP7: 1 projekt (zajęcia edukacyjno-informacyjno-profilaktyczne Resql) dla	
--	---	--

	118 uczniów TPD: 1 projekt (pogadanki z zakresu profilaktyki) dla 130 uczniów CPEiT „Kontakt”: 1 projekt (pogadanki profilaktyczne w ramach grupy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży) dla 60 osób	
1.4. Udział w lokalnych i ogólnokrajowych kampaniach informacyjnych i edukacyjnych.	- liczba kampanii: 2 kontynuacja kampanii „Stop Przemocy-Spróbujmy Inaczej” (Zespół) Ogólnopolska Kampania Edukacyjna „Przeciwdziałanie Przemocy Domowej” (MOPS, Instytut Nowej Kultury)	– MOPS, – Zespół,
1.5. Prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych służących wzmocnieniu wychowawczych i opiekuńczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.	- liczba placówek prowadzących poradnictwo: 11 SP1: prowadzenie psychoedukacji, poradnictwa i konsultacji dla 125 rodziców SP2: poradnictwo wychowawcze dla	– MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe, – placówki oświatowe.

	484 rodziców SP3: poradnictwo dla 24 rodziców SP4: poradnictwo i konsultacje dla 66 rodziców SP5: poradnictwo dla 8 rodzin SP6: poradnictwo dla 3 rodzin SP7: 0 porad TPD: prowadzenie specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla 8 rodziców POW: porady dla 4 osób CPEiT: 4 osoby (warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców) MOPS: 15 rodzin Zespół: 44 rodziny - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny: 6 rodzin	
1.6. Prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych w sytuacjach ujawnienia przemocy w rodzinie.	- liczba osób objętych pomocą: 250	– MOPS, – organizacje pozarządowe, – placówki oświatowe,

	SP1: 21osób SP2: 3 osoby SP3: 14 osób SP4: 6 rodzin SP5: 2 rodziny SP6: 2 rodziny SP7: 1 osoba TPD: 0 osób MOPS: 301 osób CPEiT: 5 osób	
2. Cel szczegółowy: Utrzymanie na dotychczasowym poziomie dostępności oraz zwiększenie skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie		
Obszar: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie		
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy
2.1. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	- liczba posiedzeń Zespołu: 6 - liczba osób objętych pomocą Zespołu: 306 osób	– MOPS, – Zespół, – grupy robocze, – organizacje pozarządowe

	- liczba rodzin objętych pomocą Zespołu: 102 rodziny - liczba funkcjonujących grup diagnostyczno-pomocowych: 96 - liczba posiedzeń grup: 211	
2.2. Stosowanie Procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	- liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart”- A: 86 70 „Niebieskich Kart”- A wszczynających procedurę w 2024 r. 16 „Niebieskich Kart”- A dokumentujących kolejne zdarzenia w rodzinie, w której już wszczęto procedurę) (57 spisane przez KPP, 19 przez MOPS, 10 przez placówki oświatowe) - liczba przeprowadzonych rozmów z osobami doznającymi przemocy: 56 - liczba przeprowadzonych rozmów z osobami stosującymi przemoc: 47 - liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy: 40 spraw	– Zespół, – grupy robocze, – MOPS, – KPP, – placówki oświatowe,

	- liczba spraw zakończonych w wyniku braku zasadności podejmowanych działań: 6 spraw	
2.3. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości uzyskania pomocy, w tym medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.	- liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych: 1 rozprowadzenie ulotek kampanii „Stop Przemocy- Spróbujmy Inaczej	– MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe, – placówki oświatowe,
2.4. Udzielanie pomocy socjalnej, finansowej i rzeczowej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	- liczba osób objętych pomocą: 4 osobom (w 2 rodzinach) udzielono pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej z przesłanki występowania przemocy w rodzinie.	– MOPS,
2.5. Zapewnienie bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w formie miejsc w całodobowych ośrodkach wsparcia.	- liczba miejsc w POW: 19 - liczba osób korzystających ze schronienia w POW: 12 osób (w tym 6 dzieci) liczba osobodni: 1008 osobodni (dane dotyczą pomocy udzielonej mieszkańcom Cieszyna)	– Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”, – POW,
2.6. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie indywidualnej pomocy prawnej w zakresie	- liczba indywidualnych reprezentacji	– MOPS, – Zespół,

reprezentacji przed sądami.	prawnych: 0 - liczba i rodzaj spraw przeprowadzonych w ramach reprezentacji prawnych: 0 - liczba osób objętych pomocą formie reprezentacji prawnej: 0	
2.7. Organizacja i realizacja pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	- liczba placówek udzielających pomocy: 2 (POW, CPEiT) - liczba grup wsparcia: 1 (POW) - liczba dzieci i młodzieży korzystających z terapii pedagogiczno-psychologicznej 4 dzieci (POW) - liczba dzieci korzystająca z opieki pedagogicznej 6 dzieci (POW) - liczba osób korzystających z pomocy prawnej: 70 osób w CPEiT - liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej: 21 osób w POW i CPEiT	– MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe,
2.8. Prowadzenie telefonu zaufania dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz o charakterze informacyjnym.	- liczba przeprowadzonych rozmów: 20 rozmów dotyczących występowania zjawiska przemocy	– Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”, – POW,

	(telefon zaufania 33 851 29 29)	
2.9. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom krzywdzonym w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie: 0	– MOPS,
3. Cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie		
Obszar: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie		
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy
3.1. Stosowanie Procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	– liczba zapytań Wydziału Kryminalnego KPP Cieszyn w sprawach związanych z przemocą w rodzinach objętych procedurą: 22 – liczba zawiadomień skierowanych do Prokuratury Rejonowej: 2 – liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego (Wydział Rodzinny i Nieletnich): 34 – liczba osób skazanych prawomocnym wyrokiem w związku przemocą w rodzinie: 12	– Zespół, – grupy robocze, – KPP,

3.2. Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie nadużywających lub/i uzależnionych od alkoholu	– liczba spraw prowadzonych przez GKRPA wobec osób stosujących przemoc w rodzinie: 30 spraw – liczba osób, które podjęły terapię lub leczenie odwykowe: 20 osób – liczba spraw skierowanych do biegłych: 5 spraw	– Zespół, – grupy robocze, – MOPS, – GKRPA, – KPP,
3.3. Organizowanie pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	– liczba programów psychologiczno-terapeutycznych: 1 – liczba uczestników: 5 osób, które ukończyły program na 15 skierowanych osób (Gmina Cieszyn nie organizowała pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla sprawców przemocy, Zespół kierował osoby do programów realizowanych przez Powiat Cieszyński)	– MOPS, – Zespół, – Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”,
3.4. Rozpowszechnianie informacji oraz działania motywujące skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.	– liczba osób skierowanych do udziału w różnych formach wsparcia: 30 osób	– MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe,

4. Cel szczegółowy: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		
Obszar: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy
4.1. Podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, poprzez organizowanie i udział w szkoleniach, konferencjach, superwizji.	– rodzaj i liczba szkoleń: 13 szkoleń: „Standardy w JOPS-ach”, „Przemoc wobec dzieci-skala zjawiska i wyzwania dla służb społecznych”, „Interwencja Kryzysowa”, „Standardy Ochrony Małoletnich”, „Sztuka motywowania-zasady, narzędzia Dialogu Motywacyjnego”, „Ochrona dzieci przed krzywdzeniem”, „Dorosły godny zaufania-jak rozmawiać o krzywdzeniu z dzieckiem i z jego rodzicem”, „Procedura Niebieskie Karty-nowe zadania dla pracowników oświaty”, „Nowelizacja przepisów o przemocy domowej”, „Dziecko ma prawo do rozwoju, a nie tylko do przetrwania”, „Przeciwdziałanie przemocy domowej- strategię postępowania w obszarze pomocy i interwencji-procedura Niebieskie Karty-w świetle nowych przepisów”,	– MOPS, – Zespół,

	”Bezpieczeństwo osobiste pracownika socjalnego”, Obowiązkowe szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, - liczba konferencji i seminariów: 4 Panel dyskusyjny „Jak żyć...?” (Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych); Konferencja Interdyscyplinarna pn. „Syndrom DDD-przemoc wobec dzieci (PCPR); „Konferencja z zakresu profilaktyki” (Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Można Inaczej”, Miasto Ustroń); „Karuzela głodu” (Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”) – liczba uczestników szkoleń, konferencji i seminariów: 13 osób – superwizje: 3 członków Zespołu poddawało swoją pracę superwizji prowadzonej przez certyfikowanego superwizora zewnętrznego	
--	--	--

4.2. Podnoszenie kwalifikacji pracowników służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konferencji.	– rodzaj i liczba szkoleń: 4 (szkolenie dla pracowników socjalnych, dla pracowników oświaty: SP 1, LO im. M. Kopernika, Zespół Szkół Budowlanych) – liczba uczestników szkoleń: 106 osób – liczba konferencji i seminariów: 0 – 27 konsultacji z elementami instruktażu z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i procedury „Niebieskie Karty” dla pracowników MOPS w Cieszynie, dla funkcjonariuszy policji-dzielnicowych, dla placówek oświatowych, Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Cieszynie, Poradni psychologicznej dla dzieci i młodzieży w Cieszynie oraz innych Zespołów Interdyscyplinarnych	– MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe.
--	---	--

WYJAŚNIENIE SKRÓTÓW

MOPS - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie

GKRPA - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cieszynie

KPP – Komenda Powiatowa Policji w Cieszynie

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Cieszynie

POW – Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie w Cieszynie

CPEiT – Centrum Profilaktyki, Edukacji i Terapii „Kontakt” w Cieszynie

Zespół – Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w Cieszynie

ZPPP – Zespół Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych

TPD – Towarzystwo Przyjaciół Dzieci